

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI
SREDIŠNJEG IZBORNOG POVJERENSTVA
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2023. GODINU

Sarajevo, lipanj 2024. godine

Kazalo

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	2
1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA	2
2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	4
II. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI.....	6
III. PREPORUKE ZA 2023. GODINU	7
IV. IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI	7
1. PREDMET I CILJ REVIZIJE	7
2. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA	8
3. DJELOKRUG, USTROJSTVO I RUKOVOĐENJE.....	9
4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	10
5. PRORAČUN POVJERENSTVA ZA 2023. GODINU	11
6. FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	11
6.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna	11
6.1.1. <i>Unajmljivanje imovine i opreme</i>	12
6.2. Pregled prihoda i primitaka	13
6.2.1. <i>Prihodi od izrečenih novčanih kazni</i>	13
6.3. Bilanca stanja	14
6.3.1. <i>Stalna sredstva</i>	14
6.3.2. <i>Popis sredstava i obveza</i>	15
7. UPOŠLJAVANJE I STATUS UPOSLENIH (ANGAŽIRANIH) OSOBA	16
7.1. Ugovori o djelu.....	16
8. JAVNE NABAVE.....	16
8.1. Nabava računalne i elektroničke opreme	17
8.2. Nabava službenog automobila	17
9. OSTALO	19
9.1. Geoinformacijski sustav (GIS).....	19
10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA	20
PRIVICI.....	20

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju obavljene financijske revizije koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje

Obavili smo reviziju financijskih izvješća **Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) koji obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2023. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja po vrstama i projektima, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, te analizu iskaza - tekstualni dio, za godinu koja završava na taj dan.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća Povjerenstva prikazuju istinito i fer, u svim značajnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2023. godine, te prihode i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine¹ i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI)². Naše odgovornosti prema ISSAI standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o Povjerenstvu u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 - Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti³

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o financijskim izvješćima, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *Nedostaci kod evidentiranja stalnih sredstava u pripremi koja nisu isporučena u 2023. godini (točka 6.3.1. Izvješća).*

¹ Službeni glasnik BiH, broj 12/06

² Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri razine objava: INTOSAI načela (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

³ Odjeljak kojim revizor skreće pozornost korisnicima izvješća na pitanja koja su prezentirana ili objelodanjena u informacijama vezanim za predmet revizije, a koja su, prema revizorovoj profesionalnoj prosudbi, jako važna za razumijevanje takvih informacija od strane korisnika izvješća; u revizijskoj praksi ovaj odjeljak se naziva još i 'isticanje pitanja'.

Odgovornosti rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo Povjerenstva je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju financijskih izvješća u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o financiranju institucija BiH, Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za sastavljanje i prezentaciju financijskih izvješća koja ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz financijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijska izvješća kao cjelina sačinjena bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbrojno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih financijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja financijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola.
- Stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u svezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U svezi s revizijom finansijskih izvješća Povjerenstva za 2023. godinu, obavili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Povjerenstva za 2023. godinu u skladu su, u svim značajnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema ovom standardu su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o Povjerenstvu u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 - Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti⁴

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *Nepravilnosti i nedostatke u provedbi postupaka javnih nabava (točka 8. Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Povjerenstva je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulirane i potvrđuje kako je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim značajnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske

⁴ Odjeljak kojim revizor skreće pozornost korisnicima izvješća na pitanja koja su prezentirana ili objelodanjena u informacijama vezanim za predmet revizije, a koja su, prema revizorovoj profesionalnoj prosudbi, jako važna za razumijevanje takvih informacija od strane korisnika izvješća; u revizijskoj praksi ovaj odjeljak se naziva još i 'isticanje pitanja'.

dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Povjerenstva, prema definiranim kriterijima, usklađeno s relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu financijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 26.6.2024. godine

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v. r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Nedžad Hajtić, v. r.

**ZAMJENICA
GLAVNOG REVIZORA**

Neda Močević, v. r.

II. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) obavio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2023. godinu
- Zakon o financiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju institucija BiH
 - Instrukcija o privremenom financiranju institucija BiH za razdoblje siječanj - ožujak 2023. godine
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Izborni zakon BiH.

III. PREPORUKE ZA 2023. GODINU

U Izvješću o obavljenoj financijskoj reviziji za 2023. godinu dano je sedam novih preporuka. Od ukupnog broja danih preporuka, jedna preporuka⁵ se odnosi na financijska izvješća i na usklađenost, a ostale na usklađenost.

U tablici koja slijedi prikazan je sažetak danih preporuka, dok su detaljni nalazi prezentirani po procesima u okviru pojedinačnih točaka Izvješća.

Tablica 1. Sažetak danih preporuka

Br. prep.	Tekst preporuke	Status preporuke
1	Povjerenstvo je dužno voditi računa o unapređenju sustava financijskog upravljanja i kontrole u skladu s važećim propisima.	N
2	Evidentiranje stalnih sredstava Povjerenstvo je obvezno vršiti u skladu s Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija.	N
3	Povjerenstvo treba preispitati angažman stalno uposlenih po osnovu ugovora o djelu.	N
4	Povjerenstvo je obvezno provoditi prethodnu provjeru tržišta prije pokretanja procedura javnih nabava na način kako je to definirano Zakonom o javnim nabavama.	N
5	Povjerenstvo je dužno, u skladu sa Zakonom o javnim nabavama, evaluaciju ponuda vršiti u skladu sa zahtjevima iz tenderske dokumentacije.	N
6	Povjerenstvo je dužno provesti adekvatno istraživanje tržišta i više pozornosti posvetiti kreiranju tenderske dokumentacije na način da osigura pravednu i aktivnu konkurenciju u postupku nabave službenih vozila.	N
7	Povjerenstvo je dužno postupati u skladu sa zahtjevima iz tenderske dokumentacije u pogledu rokova za dostavljanje bankarske garancije za dobro izvršenje ugovora.	N

Status: N-nova, P-ponovljena⁶

IV. IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI

1. PREDMET I CILJ REVIZIJE

Predmet revizije su financijska izvješća Povjerenstva za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je izraziti mišljenje o tome jesu li financijska izvješća pouzdana i odražavaju li bilance u cijelosti rezultate poslovanja. Također, cilj revizije je procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti financijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkciju unutarnje revizije.

⁵ Broj 2

⁶ Nerealizirane preporuke iz prethodnog razdoblja su, nakon utvrđenog činjeničnog stanja, ponovljene.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

2. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA

U prethodnom Izvješću o obavljenoj financijskoj reviziji Povjerenstva (za 2022. godinu) Ured za reviziju izrazio je mišljenja i to:

- pozitivno mišljenje o financijskim izvješćima i
- pozitivno mišljenje o usklađenosti sa skretanjem pozornosti na:
 - *nepravilnosti ili nedostatke u provedbi postupka javne nabave usluga tiskanja i pakovanja glasačkih listića i*
 - *slabosti kontrole naplate prihoda od izrečenih novčanih kazni.*

U Izvješću za 2022. godinu su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti. Utvrdili smo kako je Povjerenstvo u 2023. godini od ukupno šest prethodno danih preporuka poduzimalo aktivnosti na realizaciji tri preporuke koje su ocijenjene u tijeku, a tri preporuke nisu mogle biti ocijenjene u tekućoj godini. Preporuke iz izvješća prethodnih godina (dvije preporuke) čija je realizacija bila u tijeku nisu ponovljene u Izvješću za 2022. godinu, ali se njihova realizacija kontinuirano prati.

U narednoj tablici prikazan je pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka.

Tablica 2. Detaljan pregled ocjene realizacije preporuka danih u 2022. godini

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2022. godinu	Status
1	S obzirom na to da u 2023. godini nije bilo provedbe općih ili lokalnih izbora nismo bili u mogućnosti dati ocjenu realizacije preporuke vezanu za rješavanje povećanog opsega aktivnosti u izbornom procesu ravnomjernim rasporedom na sve uposlene.	Ⓜ
2	Kako u 2023. godini nije bilo provedbe izbora niti je bilo izdataka za prekovremeni rad, nismo bili u mogućnosti dati ocjenu realizacije preporuke vezanu za korištenje mogućnosti preraspodjele radnog vremena za ostvareni produženi rad.	Ⓜ
3	Povjerenstvo je uputilo Vijeću ministara BiH informaciju o trajnom rješavanju skladišnog prostora s predloženim zaključcima nakon čega bi trebale uslijediti daljnje aktivnosti po ovom pitanju.	●
4	Iako je Povjerenstvo započelo pripreme aktivnosti provedbe postupka nabave usluga tiskanja i pakovanja glasačkih listića slanjem zahtjeva za dostavljanje informativnih ponuda na više adresa, s obzirom na to da procedura nabave nije provedena u 2023. godini, nismo bili u mogućnosti ocijeniti danu preporuku.	Ⓜ
5	I pored poduzimanih aktivnosti u suradnji s Pravobraniteljstvom BiH, geoinformacijski sustav još uvijek nije stavljen u funkciju.	●
6	Povjerenstvo je u suradnji s ostalim institucijama, nastojalo osigurati potrebne podatke, kako bi softver geoinformacijski sustav bio u potpunosti funkcionalan.	●

Tablica 2a. Detaljan pregled ocjene realizacije preporuka danih u ranijim godinama

Br. prep.	Preporuke iz prethodnih izvješća	Status
1/2021	Po pitanju evidentiranja izrečenih kazni Povjerenstvo se obratilo Ministarstvu financija i trezora BiH, ali predmetno pitanje i dalje nije riješeno.	●
2/2021	Povjerenstvo je poduzimalo aktivnosti na smanjenju kumuliranih zaliha u skladištu.	●

Status: ① preporuka koja nije mogla biti ocijenjena u revidiranom razdoblju ili nije relevantna za daljnje praćenje⁷ i ● preporuka čija je realizacija u tijeku⁸.

3. DJELOKRUG, USTROJSTVO I RUKOVOĐENJE

Povjerenstvo je osnovano Izbornim zakonom BiH⁹ kojim je propisano da Povjerenstvo, kao neovisno tijelo, podnosi izvješće izravno Parlamentarnoj skupštini BiH. Povjerenstvo se sastoji od sedam članova koje imenuje Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH na razdoblje od sedam godina.

Povjerenstvo je nadležno za implementiranje Izbornog zakona BiH, Zakona o financiranju političkih stranaka¹⁰, Zakona o Vijeću ministara BiH¹¹ (u dijelu koji se odnosi na nadležnost Povjerenstva vezanu za ocjenu ispunjavaju li kandidati za predsjedatelja, ministre i zamjenike ministara u Vijeću ministara BiH uvjete za imenovanje) i Zakona o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije¹² (Povjerenstvo vrši provjeru kandidata za ravnatelja i zamjenika ravnatelja Agencije).

U 2020. godini je izvršeno imenovanje pet članova Povjerenstva i to 11.3.2020. godine četiri člana¹³ i jedan član 20.5.2020. godine¹⁴. Također, jedan član je imenovan 7.5.2021. godine. Ističemo kako je članu Povjerenstva koji je imenovan 17.5.2016. godine mandat istekao u svibnju 2023. godine o čemu je Povjerenstvo obavijestilo Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH. Izmjenama Izbornog zakona u 2024. godini¹⁵ je, između ostalog, definirano da ukoliko članu Povjerenstva istekne mandat ili ukoliko dobrovoljno podnese ostavku ili ispuni uvjete za starosnu mirovinu tijekom izborne godine, mandat će mu se produžiti do isteka izbornog razdoblja i novi član Povjerenstva se nakon toga imenuje po postupku predviđenom ovim zakonom.

Izbornim zakonom je definirano da se predsjednik Povjerenstva bira iz reda članova Povjerenstva po načelu rotacije, i to jedanput u sedam godina u trajanju od 21 mjesec. Prema Izbornom zakonu, Povjerenstvo donosi propise kojima uređuje svoj način rada, uključujući i izbor predsjedatelja. Poslovníkom je definirano da se odlukom Povjerenstva osniva Tajništvo koje obavlja stručne, administrativno-tehničke, operativne i druge poslove potrebne za rad Povjerenstva.

⁷ Preporuka nije mogla biti ocijenjena u ovom ciklusu revizije, ali će biti ocijenjena kad se za to steknu uvjeti ili nije relevantna za daljnje praćenje jer realizacija ne ovisi o instituciji.

⁸ U tijeku je realizacija aktivnosti te stoga u ovom Izvješću nije dana nova preporuka, ali je dan opis stanja i provedenih aktivnosti.

⁹ Službeni glasnik BiH, broj: 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 20/04, 25/05, 77/05, 11/06, 24/06, 33/08, 37/08, 32/10, 48/11, 18/13, 7/14, 31/16, 54/17, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22 i 24/24

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj 95/12 i 41 /16

¹¹ Službeni glasnik BiH, broj: 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 24/08

¹² Službeni glasnik BiH, broj 103/09 i 58/13

¹³ Službeni glasnik BiH, broj 18/20

¹⁴ Službeni glasnik BiH, broj 29/20

¹⁵ Službeni glasnik BIH broj 24/24

Organizacijska struktura, način rada i rukovođenja Tajništva definirani su Pravilnikom o unutarnjem ustroju Povjerenstva na koji je Vijeće ministara dalo suglasnost 2014. godine, a koji je mijenjan i dopunjavan u 2015. godini. Tajništvom rukovodi glavni tajnik sa statusom rukovodećeg državnog službenika, koji za svoj rad odgovara Povjerenstvu. Sistematizirano je 81 radno mjesto od čega 74 redovito uposlenih i sedam članova Komisije.

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Povjerenstvo je odgovorno za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Financijsko upravljanje i kontrola: Uspostavljanje i razvoj sustava unutarnjih kontrola obveza je svih institucija BiH. Sustav finansijskog upravljanja i kontrole uspostavlja se u skladu sa poglavljem IV. a. Zakona o financiranju institucija BiH¹⁶, Standardima unutarnje kontrole u institucijama BiH¹⁷, Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu u institucijama BiH i ostalim podzakonskim aktima.

Iako zbog tehničkih problema u radu aplikacije za praćenje, upravljanje i izvješćivanje o sustavu finansijskog upravljanja i kontrole i unutarnje revizije u institucijama BiH (PIFC aplikacija), Povjerenstvo nije bilo u mogućnosti podnijeti izvješće u navedenoj aplikaciji, ali je sačinilo Godišnje izvješće o finansijskom upravljanju i kontroli za 2023. godinu u Word verziji koje je u predviđenom roku dostavljeno Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i trezora BiH.

Povjerenstvo nije sačinilo Operativni akcijski plan razvoja sustava za 2023. godinu u skladu s Odlukom o donošenju Operativnog godišnjeg akcijskog plana Strategije razvoja sustava unutarnjih finansijskih kontrola u institucijama BiH za 2023. godinu.¹⁸

PREPORUKA 1

Povjerenstvo je dužno poduzimati aktivnosti na unapređenju sustava finansijskog upravljanja i kontrole u skladu s važećim propisima.

Funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola: Na temelju provedene revizije smo utvrdili kako sustav unutarnjih kontrola u Povjerenstvu, generalno gledano, nije na zadovoljavajućoj razini. Naime, nedostaci i slabosti su konstatirani u pojedinim segmentima poslovanja (pitanje trajnog rješavanja skladišnog prostora, evidentiranje izrečenih novčanih kazni, evidentiranje opreme u pripremi, smanjenja kumuliranih zaliha u skladištu, ugovorima o djelu, javnim nabavama i stavljanje geoinformacijskog sustava u funkciju), što je detaljno opisano u pojedinačnim točkama Izvješća. Za unapređenje procesa smo dali odgovarajuće preporuke, a Povjerenstvo je dužno uložiti dodatne napore kako bi se iste realizirale.

¹⁶ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

¹⁷ Službeni glasnik BiH, broj 61/14

¹⁸ Odluka Središnje harmonizacijske jedinice Ministarstva financija i trezora BiH broj 03-1-02-4-116-1/23 od 31.3.2023. godine.

5. PRORAČUN POVJERENSTVA ZA 2023. GODINU

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2023. godinu¹⁹, Povjerenstvu su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 4.184.000 KM (tekući izdaci 4.032.000 KM i kapitalni izdaci 152.000 KM).²⁰ U kapitalne izdatke su uključeni i planirani primici od prodaje vozila u iznosu od 7.000 KM.

Tijekom godine izvršena su usklađivanja proračuna koja se odnose na sljedeće:

- doznačena sredstva nižih razina vlasti (općina i gradova) za programe posebnih namjena za prijevremene izbore u ukupnom iznosu od 359.857 KM i
- iznos od 9.638 KM za vrijednost naplaćene štete za motorno vozilo koji je na zahtjev Povjerenstva stavljen na raspolaganje za kapitalne izdatke uz suglasnost Ministarstva financija i trezora BiH.

Prema navedenom, Povjerenstvo je u 2023. godini raspolagalo sredstvima u ukupnom iznosu od 4.553.495 KM.

6. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Povjerenstvo je sačinilo Godišnje financijsko izvješće za 2023. godinu i dostavilo ga nadležnim tijelima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku. Godišnje izvješće je sastavljeno u skladu s Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija BiH. Korekcije izvješća su izvršene u svibnju 2024. godine koje su se odnosile na raspoloživa sredstva Povjerenstva.²¹

6.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama - zbrojno, u razdoblju od 1.1. do 31.12.2023. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 3.971.431 KM, što je za 582.063 KM manje u odnosu na raspoloživi (korigirani) proračun za 2023. godinu. Od toga, ukupni izdaci za neposrednu potrošnju iznose 3.643.200 KM, a izdaci za programe posebne namjene za prijevremene izbore iznose 328.231 KM.

Vrijednosno značajni rashodi neposredne potrošnje odnose se na: bruto plaće (2.734.420 KM), naknade troškova uposlenih (349.087 KM), izdatke za energiju i komunalne usluge (86.483 KM), troškove zakupa (80.901 KM), ugovorene i druge usluge (76.529 KM) i kapitalne izdatke (157.448 KM).

Programi posebne namjene za prijevremene izbore imali su realizaciju u ukupnom iznosu od 328.231 KM, a isto se odnosi na održavanje prijevremenih izbora za gradonačelnike gradova Bihać, Tuzla, Srebrenik, Zvornik i načelnika općina Bratunac i Vogošća (201.918 KM),

¹⁹ Službeni glasnik BiH, broj 22/23

²⁰ Do usvajanja proračuna za 2023. godinu, Povjerenstvo je raspolagalo sredstvima odobrenim prema Instrukciji o privremenom financiranju institucija BiH za razdoblje siječanj - ožujak 2023. godine, broj: 05-16-2-8338-2/22 od 28.12.2022. godine, koju je donio ministar financija i trezora Bosne i Hercegovine.

²¹ U raspoloživim sredstvima je u korigiranom financijskom izvješću prikazan planirani primitak od prodaje vozila u iznosu od 7.000 KM jer je tako predviđeno Zakonom o proračunu za 2023. godinu iako je Povjerenstvo po tom osnovu ostvarilo primitak u iznosu od 4.740 KM.

održavanje prijevremenih izbora za gradonačelnika grada Živinice (68.439 KM) i održavanje prijevremenih izbora za načelnika općine Stari Grad Sarajevo (57.874 KM). Vrijednosno značajni rashodi za programe posebnih namjena odnose se na izdatke poštanskih usluga (98.533 KM) i ugovorene usluge (183.369 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u prilogu Izvješća.

U daljnjem tekstu navodimo nalaze revizije, stanje po procesima za koje su dane preporuke u ranijem razdoblju čija realizacija je u tijeku, kao i određena objelodanivanja činjenica o značajnim rashodima realiziranim u 2023. godini.

6.1.1. Unajmljivanje imovine i opreme

Za unajmljivanje imovine i opreme je realiziran iznos od 80.901 KM koji se odnosi na izdatke za unajmljivanje skladišnog prostora.

Unajmljivanje skladišnog prostora (80.901 KM): Povjerenstvo duži niz godina koristi unajmljeni poslovni prostor skladišnog tipa na temelju Ugovora prvobitno zaključenog 2016. godine s najmodavcem. Ugovor je produžavan svake naredne godine. Posljednje produženje se odnosi na razdoblje od 1.5.2022. do 1.5.2024. godine. Ugovoreno je korištenje prostora površine 940 m² po cijeni od 6.742 KM na mjesečnoj razini, bez uključenih režijskih troškova. Povjerenstvo je uputilo Vijeću ministara BiH Informaciju o potrebi rješavanja skladišnog prostora za potrebe Povjerenstva ukazujući na potrebu trajnog rješavanja ovog pitanja, jer prostor koji se koristi nije dostatan niti ispunjava uvjete za namjenu za koju se koristi.

Vijeće ministara BiH je na 54. sjednici, održanoj 28.7.2022. godine, donijelo Zaključak kojim je usvojena Informacija Povjerenstva i zadužilo Službu za zajedničke poslove BiH da osigura adekvatan skladišni prostor za skladište izbornog materijala, što bi imalo pozitivan financijski efekt na predmetnim izdacima. Na zahtjev Povjerenstva održan je sastanak s predstavnicima Službe 23.3.2023. godine te je nakon urgencije Povjerenstva Služba izvršila istraživanje tržišta u svrhu zakupa/kupovine objekta o čemu je sačinila izvješće. Na temelju dostavljenog izvješća Službe te uzimajući u obzir činjenicu da zakup skladišnog prostora ističe u svibnju 2024. godine, Povjerenstvo je pristupilo daljnjim aktivnostima po ovom pitanju.

Povjerenstvo je nakon pribavljenih mišljenja Ministarstva financija i trezora BiH i Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara BiH uputila informaciju o trajnom rješavanju skladišnog prostora za svoje potrebe prema Vijeću ministara BiH 7.5.2024. godine. Također je Vijeću ministara BiH predloženo usvajanje zaključaka kojim se pored sačinjavanja Odluke za idejni projekt objekta i procjene financijskih sredstava, Povjerenstvo zadužuje i za sačinjavanje prijedloga odluke o odobravanju višegodišnjeg projekta za rješavanje ovog pitanja.

Po pitanju osiguranja adekvatnog skladišnog prostora za izborni materijal, dali smo preporuku u prethodnom razdoblju te smo na temelju prethodno prezentiranog ocijenili kako je realizacija iste u tijeku (red. br. 3 u Tablici 2), a što će biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja implementacije.

6.2. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici po ekonomskim kategorijama u razdoblju od 1.1. do 31.12.2023. godine, iskazani su u iznosu od 1.622.756 KM, što je za 1.315.756 KM više u odnosu na prihode i primitke planirane za 2023. godinu.

Prihodi se odnose na naknade i pristojbe i prihode od pružanja javnih usluga (1.060.977 KM), novčane kazne (399.100 KM), primljene tekuće transfere od ostalih razina vlasti (157.939 KM) i prihode od prodaje stalnih sredstava (4.740 KM).

Naknade i pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga (1.060.977 KM) se odnose na konto ostalih prihoda (1.051.339 KM) i prihode od naplate premije osiguranja – naplata štete (9.638 KM). Ostali prihodi (1.051.339 KM) se najvećim dijelom odnose na prihod od pristojbi za učešće na Općim izborima 2022. godine u iznosu od 978.020 KM.

Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti (157.939 KM) odnose se na prihod od transfera općina (89.500 KM) i transfera gradova (68.439 KM) za prijevremene izbore.

Pregled prihoda i primitaka prikazan je u Tablici III. u privitku Izvješća.

6.2.1. Prihodi od izrečenih novčanih kazni

U skladu s Izbornim zakonom BiH i Zakonom o financiranju političkih stranaka,²² Povjerenstvo je u 2023. godini evidentiralo prihode na temelju izrečenih novčanih kazni u ukupnom iznosu od 399.100 KM. Povjerenstvo je u cilju praćenja naplate prihoda uspostavilo sustav i to na način da je sačinjena interna aplikacija „Kazne Povjerenstva“ u koju se evidentiraju izrečene kazne.

Prema prezentiranim evidencijama ukupno nenaplaćene novčane kazne, iz tekuće i ranijih godina, sa 31.12.2023. godine iznose 552.424 KM. Od toga, nenaplaćene kazne po Zakonu o financiranju političkih stranaka iznose 341.239 KM, a iznos nenaplaćenih kazni po Izbornom zakonu je 211.185 KM. Određeni predmeti su obustavljeni zbog nenaplativosti.

U prethodnoj godini je dana preporuka Povjerenstvu da u suradnji s Ministarstvom financija i trezora BiH iznađe i implementira najbolje rješenje za evidentiranje izrečenih novčanih kazni u cilju pouzdanije naplate prihoda po ovom osnovu.

Imajući u vidu činjenicu da izrečene kazne Povjerenstva po proteku roka za žalbu postaju pravosnažne, stvoreni su uvjeti da se iste evidentiraju u pomoćnu knjigu potraživanja u okviru Informacijskog sustava financijskog upravljanja (ISFU), a u cilju pouzdanijeg praćenja naplate potraživanja po ovom osnovu.

Na temelju dobivenih informacija, Povjerenstvo se u kolovozu 2022. godine obratilo pismenim aktom Ministarstvu financija i trezora BiH, u kojem je iskazalo potrebu za evidentiranjem kazni u pomoćnu knjigu potraživanja u okviru ISFU sustava te zatražilo naputak za postupanje.

²² Službeni glasnik BiH, broj 95/12 i 41/16

Ministarstvo financija i trezora BiH je dostavilo odgovor u srpnju 2023. godine u kojem daje mišljenje da bi Povjerenstvo trebalo koristiti preuzimanje podataka s web-servisa, gdje se nakon učitavanja naplaćenih prihoda putem depozitnih izvoda na JRT preuzimaju podaci putem web-servisa i upoređuju s pomoćnim evidencijama. Za implementaciju navedenog proračunski korisnik treba da raspolaže odgovarajućim softverom ili pomoćnim programom. Povjerenstvo je dalo obrazloženje da bi u narednom razdoblju trebalo vršiti unapređenja na postojećem softveru.

Po pitanju iznalaženja rješenja za evidentiranja izrečenih novčanih kazni u prethodnom razdoblju smo dali preporuku (preporuka br. 1/2021 u Tablici 2a). U skladu s navedenim, ocijenili smo kako je Povjerenstvo u 2023. godini razmatralo mišljenje Ministarstva financija i trezora BiH u cilju tehničke podrške na realizaciji dane preporuke, što će biti predmetom daljnjeg praćenja do konačne realizacije.

6.3. Bilanca stanja

U bilanci stanja na 31.12.2023. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 6.469.409 KM. Ukupne obveze s izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 6.919.971 KM.

Značajne stavke bilance stanja odnose se na kratkoročna potraživanja (1.839 KM), neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (6.467.570 KM), obveze prema dobavljačima (29.777 KM), obveze prema uposlenima (287.442 KM) i kratkoročna razgraničenja (134.082 KM). Kratkoročna razgraničenja se odnose na rezervirane ugovore za nabavu službenog vozila (56.160 KM) i računalne opreme (77.922 KM). Isporuka računalne opreme je izvršena u 2024. godini dok vozilo još uvijek nije isporučeno (detaljnije opisano u točki 8.2.).

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u prilogu Izvješća.

6.3.1. Stalna sredstva

Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH²³ definirano je da se na konto sredstva u pripremi knjiže investicije u tijeku, odnosno sva ulaganja za izgradnju i stjecanje stalnih sredstava, a zatvaranje konta vrši se prijenosom na odgovarajuća konta stalnih sredstava. Knjiženje se vrši na temelju ispostavljenih situacija odnosno faktura. Nadalje, Naputkom²⁴ Ministarstva financija i trezora BiH propisuju se uvjeti, način unosa i evidentiranja obveza – rashoda kroz Informacijski sustav financijskog upravljanja (ISFU sustav) koje su planirane u proračunu tekuće fiskalne godine, a čiji će računi ili konačne situacije biti ispostavljeni u narednoj fiskalnoj godini. U skladu s navedenim naputkom obveze kod kojih je provedena kompletna procedura javne nabave te zaključen ugovor u tekućoj godini, za koje su odobrena sredstva u tekućem proračunu i koje nemaju karakter tekućih izdataka mogu teretiti proračun za tekuću godinu te se knjiže na konta razgraničenja.

²³ Pravilnik o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH, broj: 01-08-02-1-1515-1/15 od 4.2.2015. godine.

²⁴ Naputak za unos i evidentiranje obveza u ISFU sustav koje su planirane u proračunu tekuće fiskalne godine, a čiji će računi ili konačne situacije biti ispostavljeni u narednoj fiskalnoj godini, broj: 08-16-1-8801-1/15 od 26.10.2015. godine.

Povjerenstvo je koncem 2023. godine provelo procedure javnih nabava po kojima su zaključeni ugovori za nabavu automobila i računalne opreme u ukupnoj vrijednosti od 134.082 KM. Navedena stalna sredstva su sa 31.12.2023. godine knjižena na opremu u pripremi, a također i na konto razgraničenih rashoda za nabavu roba i usluga. S obzirom na to da je isporuka računalne opreme (77.922 KM) i fakturiranje iste izvršeno početkom 2024. godine, a da vozilo još uvijek nije isporučeno (56.160 KM), stalna sredstva Povjerenstva su sa 31.12.2023. godine precijenjena za iznos od 134.082 KM.

PREPORUKA 2

Evidentiranje stalnih sredstava Povjerenstvo je obvezno vršiti u skladu s Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH.

6.3.2. Popis sredstava i obveza

Popis stalnih sredstava: Povjerenstvo je izvršilo popis stalnih sredstava na 31.12.2023. godine kojim nisu utvrđeni viškovi niti manjkovi. U Elaboratu o izvršenom popisu Povjerenstvo je konstatiralo kako postoje i tuđa stalna sredstva – računalna i elektronička oprema, koja se odnose na projekt podrške Delegacije Europske unije u BiH za pilot-projekt Povjerenstva. U elaboratu nije navedena financijska vrijednost ove opreme, a radi se o laptopima, bar kod čitačima, čitačima otiska prsta, serverima, itd. Po danom obrazloženju, Odlukom o djelokrugu primjene pilot-projekata za uvođenje specifičnih izbornih tehnologija Povjerenstva za Lokalne izbore u 2024. godini²⁵ definirano je da jedan od ciljeva projekata, između ostalog, jeste testiranje izbornih tehnologija i simulacija njihove primjene na biračkim mjestima u BiH te je predmetna oprema vezana za ove aktivnosti.

Popis materijala u skladištu: Povjerenstvo za popis je izvršilo popis materijala u skladištu na temelju skladišne evidencije i popratnih skladišnih dokumenata. Povjerenstvo je također utvrdilo da stvarno stanje materijala u skladištu evidentirano u pomoćnoj evidenciji odgovara knjigovodstvenom stanju na 31.12.2023. godine i iznosi 437.749 KM. Veliki dio materijala u skladištu se odnosi na papir s vodenim žigom koji se koristi za tiskanje izbornog materijala koji je nabavljen i skladišten u razdoblju od 2004. do 2022. godine ukupne mase oko 64 tone. Povjerenstvo je za neuporabljeni dio tog papira, kao i ranijih godina, dalo preporuku da se izvrši njegova prodaja i uništavanje. Radi se o zalihama papira uskladištenog od 2004. do 2016. godine približne mase od 52 tone.

Prema ranijoj preporuci Ureda za reviziju kao i po preporuci popisnog povjerenstva, Povjerenstvo je početkom 2024. godine pokrenulo proceduru prodaje neuporabljivog papira i bezvrijedne registraturne građe. Pored prethodno navedenog papira, predmet prodaje je i ostala registraturna građa težine preko 100 tona. Raspisan je javni poziv za prikupljanje ponuda za prodaju i uništenje dijela bezvrijedne registraturne građe na koji su se javila tri ponuđača.

Po pitanju smanjenja kumuliranih zaliha u skladištu u prethodnoj godini smo dali preporuku (preporuka br. 2/2021 u Tablici 2a). U skladu s navedenim, ocijenili smo kako je Povjerenstvo poduzelo određene aktivnosti na realizaciji dane preporuke, što će biti predmetom daljnjeg praćenja do konačne realizacije.

²⁵ Službeni glasnik BiH, broj: 31/24

7. UPOŠLJAVANJE I STATUS UPOSLENIH (ANGAŽIRANIH) OSOBA

Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2023. godinu odobreno je 71 uposlenih u Povjerenstvu. Na 31.12.2023. godine bilo je 67 uposlenih, a prosječan broj osoba u 2023. godini za koje su isplaćene bruto plaće bio je 64.

7.1. Ugovori o djelu

Izdaci po osnovu ugovora o djelu su realizirani u ukupnom neto iznosu od 139.012 KM, od čega se 2.461 KM odnosi na neposrednu potrošnju, dok su ostali izdaci realizirani iz programa posebne namjene za provedbu prijevremenih izbora.²⁶ Angažirano je ukupno 57 osoba, s tim da su iste osobe u različito vrijeme angažirane po više osnova.

Od ukupnog broja vanjskih suradnika angažiranih za provedbu aktivnosti prijevremenih izbora, 12 stalno uposlenih u Povjerenstvu²⁷ je obavljalo poslove po osnovu ugovora o djelu na pozicijama ravnatelja i zamjenika ravnatelja glavnih centara za brojanje, kontrolora za obradu, unos i potvrdu rezultata glasanja, supervizora na nadgledanje izbora i slično. Ukupne neto naknade po ugovoru o djelu isplaćene stalno uposlenim iznosile su 45.300 KM.

Mišljenja smo da važećom zakonskom regulativom nije prepoznata mogućnost zaključenja ugovora o djelu sa stalno uposlenim osobama u instituciji. Ukoliko se radi o potrebi dodatnog angažmana uposlenih na poslovima koji su privremenog karaktera i koji zahtijevaju dodatni angažman, stalno uposleni u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH²⁸ te podzakonskim aktima, imaju pravo na naknade za prekovremeni rad, rad u neradne dane, noćni rad, stimulacije i slično.

PREPORUKA 3

Povjerenstvo treba preispitati angažman stalno uposlenih po osnovu ugovora o djelu.

8. JAVNE NABAVE

Povjerenstvo je objavilo Plan javnih nabava za 2023. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavama.²⁹

Prema prezentiranim podacima,³⁰ Povjerenstvo je u 2023. godini provelo 10 postupaka javnih nabava. Od navedenog broja, Povjerenstvo je provelo tri otvorena postupka u vrijednosti od 233.200 KM,³¹ četiri konkurentna postupka u vrijednosti od 76.562 KM, tri pregovaračka postupka bez objave obavještenja u vrijednosti od 98.524 KM. Povjerenstvo je putem izravnog sporazuma izvršilo nabave u vrijednosti od 51.664 KM.

²⁶ Prijevremeni izbori 2023. (6 općina) 66.612 KM, Prijevremeni izbori Živinice 35.319 KM i prijevremeni izbori Stari grad Sarajevo 34.620 KM.

²⁷ Referent za administraciju računarske mreže, Šef Sektora za izbore i informacione tehnologije, Stručni savjetnik za poslove upravnog rješavanja, Generalni sekretar, Šef Odjeka za informaciono-komunikacijske tehnologije, Koordinator za rad sa izbornim komisijama, Koordinator skladišta, Referent za administraciju sistema, Koordinator za rad s centrima za birački spisak, Referent za tehničko provođenje izbora i obuku, Referent za administrativne i tehničke poslove.

²⁸ Službeni glasnik BiH, broj: 50/2008, 35/2009, 75/2009, 80/2010 - odluka US, 32/2012, 42/2012, 50/2012, 32/2013, 87/2013, 75/2015, 88/2015, 16/2016, 94/2016, 72/2017, 25/2018, 32/2020, 65/2020 i 59/2022

²⁹ Službeni glasnik BiH, broj 39/14 i 59/22

³⁰ Podaci iz tabelarnih pregleda sačinjenih za potrebe revizije

³¹ Svi iznosi u tački 8. Javne nabavke su bez PDV-a osim ako nije drugačije navedeno

Navodimo opće nedostatke uočene tijekom revizije procesa javnih nabava:

Zakonom o javnim nabavama³² je definirano kako prije pokretanja postupka nabave ugovorno tijelo provodi prethodnu provjeru tržišta u svrhu pripreme nabave i informiranja privrednih subjekata o svojim planovima i zahtjevima u svezi s nabavom. O prethodnoj provjeri tržišta sačinjava se pismena zabilješka o svim radnjama i postupcima. Povjerenstvo nije u određenim slučajevima postupilo u skladu sa spomenutom odredbom. Prije pokretanja procedura javnih nabava nije bilo istraživanja tržišta niti je sačinjena pisana zabilješka.

PREPORUKA 4

Povjerenstvo je obvezno provoditi prethodnu provjeru tržišta prije pokretanja procedura javnih nabava na način kako je to definirano Zakonom o javnim nabavama.

Revizijom procedura javnih nabava iz uzorka utvrđena su odstupanja od zadanih kriterija kako slijedi:

8.1. Nabava računalne i elektroničke opreme

Povjerenstvo je provelo nabavu računalne i elektroničke opreme putem otvorenog postupka podijeljenog na dva lota. Procijenjena vrijednost nabave iznosila je 70.900 KM. Nakon provedene procedure nabave zaključeni su ugovori za lot 1 u vrijednosti od 66.600 KM i lot 2 u vrijednosti od 4.300 KM.

Uvidom u ponudu ponuđača za lot 1 uočeno je da određene karakteristike ne zadovoljavaju uvjete postavljene tehničkom specifikacijom za desktop računala, kao što su: količina RAM memorije, broj USB portova naprijed te matična ploča. Također, uvidom u karakteristike ponuđenog mrežnog uređaja za skladištenje podataka uočeno je da isti ne zadovoljava uvjet postavljen tehničkom specifikacijom po pitanju broja VPN konekcija. Nakon potpisivanja ugovora ponuđač se obratio Povjerenstvu tražeći suglasnost za izmjenu specifikacije u dijelu „korisnička računala“, nudeći računala novije generacije od inicijalno ponuđenih koje je Povjerenstvo prihvatilo. Uvidom u zapisnik u primopredaji i tehničku specifikaciju zamjenskih računala uočeno je kako isti zadovoljavaju sporne karakteristike.

PREPORUKA 5

Povjerenstvo je dužno, u skladu sa Zakonom o javnim nabavama, evaluaciju ponuda vršiti u skladu sa zahtjevima iz tenderske dokumentacije.

8.2. Nabava službenog automobila

Proveden je otvoreni postupak za javnu nabavu putničkog motornog vozila procijenjene vrijednosti do 48.000 KM. Po zapisniku povjerenstva za nabavu, tendersku dokumentaciju je preuzelo 12 ponuđača. Tenderskom dokumentacijom je definirana najniža cijena kao kriterij za ocjenjivanje ponuda³³. U predviđenom roku ponudu je dostavio jedan ponuđač ukupne vrijednosti od 48.000 KM i ista je ocijenjena prihvatljivom.

³² Član 14a. Zakona o javnim nabavkama BiH

³³ Članak 64. Zakona o javnim nabavama

U provedenom postupku nabave nije sačinjena pisana zabilješka o postupku istraživanja tržišta, ali je Povjerenstvo dostavilo modele vozila koje je uzelo u obzir prilikom istraživanja tržišta. Povjerenstvo nam nije prezentiralo adekvatan dokaz o istraživanju tržišta u vidu tehničkih specifikacija vozila više brendova koji ispunjavaju zahtjeve tenderske dokumentacije u pogledu traženih karakteristika i tržišnih cijena³⁴, a kako bi se osigurala konkurencija između ponuđača.

Prema navedenom, nismo se mogli uvjeriti kako su u konkretnoj nabavi poštovana temeljna načela javnih nabava (aktivna i pravična konkurencija) s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava.

PREPORUKA 6

Povjerenstvo je dužno da provede adekvatno istraživanje tržišta i više pozornosti posveti kreiranju tenderske dokumentacije na način da osigura pravednu i aktivnu konkurenciju u postupku nabave službenih vozila.

Izabrani dobavljač je prema ugovoru zaključenom 1.11.2023. godine bio dužan dostaviti garanciju za dobro izvršenje ugovora u roku od 10 dana od dana zaključenja ugovora. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatirali smo kako je garancija izdana i dostavljena 21.12.2023. godine. Bankovna garancija glasi na vrijednost od 10 % vrijednosti ugovora odnosno 4.800 KM i ističe 1.3.2025. godine.

PREPORUKA 7

Povjerenstvo je dužno postupati u skladu sa zahtjevima iz tenderske dokumentacije u pogledu rokova za dostavljanje bankarske garancije za dobro izvršenje ugovora.

Izabrani dobavljač je u skladu s ugovorom bio dužan isporučiti vozilo u roku od 90 dana od dana zaključenja. Međutim, 5.2.2024. godine dostavio je obavijest u kojoj informira Povjerenstvo da iako je isporuka vozila trebala biti izvršena do 1.2.2024. godine, trenutačno nije u mogućnosti isporučiti vozilo zbog više sile (nestašica repromaterijala, itd.). Izabrani dobavljač je ponudio isporuku vozila sa zamjenskim komponentama na što Povjerenstvo nije pristalo.

Povjerenstvo se obraćalo i Agenciji za javne nabave BiH tražeći njihovo mišljenje za postupanje, odnosno mogu li prihvatiti isporuku i zaključiti Aneks ugovora sa izmijenjenim uvjetima u dijelu tražene dodatne opreme ili je u obvezi tražiti raskid ugovora. Na isto nisu dobili odgovor. S datumom obavljanja završne revizije vozilo još uvijek nije isporučeno i isto će biti predmetom revizije naredne godine.

³⁴ Dostavljena tri modela vozila dužinom i/ili visinom ne odgovaraju minimalnim tehničkim zahtjevima iz tenderske dokumentacije (minimalna dužina 4689 mm, minimalna visina 1470 mm).

9. OSTALO

9.1. Geoinformacijski sustav (GIS)

I pored poduzetih aktivnosti, još uvijek nije osigurano preuzimanje elektroničkih podataka o biračkim mjestima iz Republike Srpske. Na temelju zaključenog ugovora o nabavi softvera geoinformacijski sustav (GIS), Povjerenstvo je u 2018. godini preuzelo GIS softver s licencama nabavne vrijednosti 323.505 KM. Revizija je ukazivala na obvezu Povjerenstva u pravcu stavljanja u funkciju navedenog softvera, ali isto nije još okončano. Prema prezentiranoj dokumentaciji i informacijama Federalna uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove i Vlada Brčko distrikta BiH su dostavile tražene podatke katastra nekretnina i katastra zemljišta bez naknade, dok podaci iz Republike Srpske, koji su neophodni za stavljanje u funkciju ovog sustava, nisu dostavljeni. Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove Republike Srpske prostorne podatke za poligone općina i ortofoto Republike Srpske nije u mogućnosti ustupiti bez naknade. Obračun ove naknade je definiran Odlukom o visini naknada za korištenje podataka promjera i pružanja usluga Republičkoj upravi za geodetske i imovinsko-pravne poslove Republike Srpske.

Povjerenstvo se u tijeku godine obraćalo Pravobraniteljstvu BiH da, u skladu sa svojim nadležnostima, podnesu tužbu zbog neustupanja podataka. Također, o navedenoj problematici su informirali i druge institucije (Delegaciju EU u BiH, Ured visokog predstavnika u BiH i Veleposlanstvo Švedske u BiH). U tijeku godine, Povjerenstvo je ponovno uputilo zahtjev Republičkoj upravi za geodetske i imovinsko-pravne poslove Republike Srpske za dostavu prostornih podataka u njihovom vlasništvu kako bi profunkcionirao softver koji treba omogućiti vizualno praćenje svih relevantnih informacija vezanih za izborni proces prema geografskim elementima. Traženo je da zahtjev riješe donošenjem upravnog akta kako je tražilo Pravobraniteljstvo BiH. Međutim, Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove Republike Srpske je po ovom zahtjevu dostavila Zaključak od 5.9.2023. godine u kojem je navela visinu naknade za korištenje podataka. Okružni sud u Banjaluci je 17.4.2024. godine u upravnom sporu po tužbi Povjerenstva, zastupane po Pravobraniteljstvu BiH, radi poništenja spomenutog zaključka od 5.9.2023. godine, donio presudu da se tužba odbija kao neosnovana.

Geoinformacijski sustav treba osigurati preuzimanje elektroničkih podataka o biračkim mjestima na prostoru cijele Bosne i Hercegovine. Funkcionalnost ovog sustava je od ključne važnosti prilikom provedbe izbornih aktivnosti.

Iz navedenog se može zaključiti kako geoinformacijski sustav i dalje nije u funkciji. Sa stajališta vremenske distance to ima za posljedicu neefikasnost u realiziranju projekta koji ima za cilj kvalitativno poboljšanje provedbe izbornih aktivnosti. Pored toga, s obzirom na to da su uložena značajna financijska sredstva za nabavu ovog softvera, isto može imati posljedicu neekonomičnog raspolaganja javnim sredstvima.

Po pitanju stavljanja geoinformacijskog sustava u funkciju i ekonomičnog raspolaganja javnim sredstvima, dali smo preporuku u prethodnom razdoblju te smo na temelju prethodno prezentiranog ocijenili kako je realizacija istih u tijeku (red. br. 5 i 6 u Tablici 2), a što će biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja implementacije.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Povjerenstvo je u ostavljenom roku dostavila komentare na Nacrt izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu. U komentarima su prihvaćeni nalazi i preporuke revizije i prezentirane informacije o poduzetim aktivnostima na njihovom rješavanju u 2024. godini.

Reviziju u Agenciji za 2023. godinu obavili su: Seida Kapo - voditelj tima, Anisa Jusić - član tima, Neriman Velić - član tima, Helena Grbavac – član tima i Sadržmir Teskeredžić (član tima).

**Voditelj tima za
finansijsku reviziju**

Seida Kapo, v. r.

**Rukovoditelj Odjela za
finansijsku reviziju**

Danijel Jozić, v. r.

**Rukovoditelj Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvalitete finansijske revizije**

Mirsada Sijamić, v. r.

Broj: 02-16-1-870/24

Privici

Tablica I. - Pregled rashoda proračuna za 2023. godinu

Tablica II. - Bilanca stanja na 31.12.2023. godine

Tablica III. - Pregled prihoda i primitaka za 2023. godinu

Pregled rashoda proračuna za 2023. godinu

SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO BOSNE I HERCEGOVINE

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun	Izvršenje proračuna	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	4.032.000	0	4.032.000	3.485.752	86
Bruto plaće i naknade	2.990.000	0	2.990.000	2.734.420	91
Naknade troškova uposlenih	395.000	0	395.000	349.087	88
Putni troškovi	40.000	0	40.000	33.122	83
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	64.000	0	64.000	58.667	92
Izdaci za energiju i komunalne usluge	88.000	0	88.000	86.483	98
Nabava materijala	29.000	0	29.000	23.400	81
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	46.000	0	46.000	15.974	35
Unajmljivanje imovine i opreme	81.000	0	81.000	80.901	100
Izdaci za tekuće održavanje	29.000	0	29.000	21.353	74
Izdaci za osiguranje	7.000	0	7.000	5.815	83
Ugovorene i druge posebne usluge	263.000	0	263.000	76.529	29
2. Kapitalni izdaci	152.000	9.638	161.638	157.448	97
Nabava zemljišta	0	0	0	0	
Nabava građevina	0	0	0	0	
Nabava opreme	152.000	9.638	161.638	157.448	97
Nabava ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	
Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	0	0	0	0	
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Proračun-neposredna potrošnja (1+2+3)	4.184.000	9.638	4.193.638	3.643.200	87
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Programi posebne namjene	0	359.857	359.857	328.232	91
PPN-Prijevremeni izbori 2023		201.918	201.918	201.918	100
PPN-Prijevremeni izbori Živinice		68.439	68.439	68.440	100
PPN-Prijevremeni izbori općina Stari Grad Sarajevo		89.500	89.500	57.874	65
	0	0	0	0	
8. Ukupno proračun (4+5+6+7)	4.184.000	369.494	4.553.494	3.971.432	87

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo 28.2.2024. godine.

Predsjednica
dr. Irena Hadžiabdić

Bilanca stanja na 31.12.2023. godine

SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO BOSNE I HERCEGOVINE

Tablica II.

Opis	31.12.2023.	31.12.2022.	Postotak (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	1.839	264	697
Novčana sredstva			
Kratkoročna potraživanja	1.839	264	697
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	6.467.570	6.595.174	98
Stalna sredstva	11.188.535	11.148.799	100
Ispravka vrijednosti	4.720.965	4.553.625	104
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	6.467.570	6.595.174	98
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	6.469.409	6.595.438	98
3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	452.401	1.746.941	26
Kratkoročne tekuće obveze	29.777	271.967	11
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obveze prema uposlenima	287.442	302.110	95
Interni finansijski odnosi	1.100	985.420	0
Kratkoročna razgraničenja	134.082	187.444	72
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	6.467.570	6.595.174	98
Izvori sredstava	6.467.570	6.595.174	98
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	6.919.971	8.342.115	83

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo 28.2.2024. godine

Predsjednica
dr. Irena Hadžabić

Pregled prihoda i primitaka za 2023. godinu

SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO BOSNE I HERCEGOVINE

Tablica III.

Opis	Planirani iznos u proračunu	Izmjene i dopune	Ukupno planirani iznos	Ostvareni iznos	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	300.000	0	300.000	1.460.077	487
Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	0	0	0	0	
Naknade i pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga	0		0	1.060.977	
Novčane kazne (neporezne prirode)	300.000		300.000	399.100	133
2. Tekući transferi i donacije	0	0	0	157.939	
Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inozemstva	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti	0	0	0	157.939	
Domaće donacije	0	0	0	0	
3. Kapitalni primici	7.000	0	7.000	4.740	
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	7.000	0	7.000	4.740	
Primici od financijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	307.000	0	307.000	1.622.756	529

Rukovodstvo je Pregled prihoda i primitaka po ekonomskim kategorijama odobrilo 28.2.2024. godine

Predsjednica
dr. Irena Hadžiabdić